

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

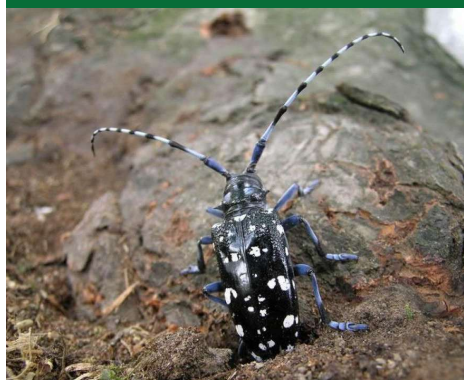

Fig. 1: Voksen citrusræbuk

Kilde: EPPO – European and Mediterranean Plant Protection Organization

Fig. 2: Larve af citrusræbuk

Kilde: EPPO – European and Mediterranean Plant Protection Organization

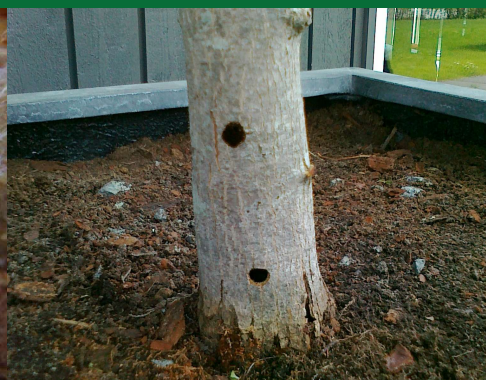

Fig. 3: Udgangshul efter voksen træbuk

Kilde: Hanne Juul Andersen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

september 2026

Hold øje med Asiatisk citrusræbuk *Anoplophora chinensis*

en store og iøjnefaldende asiatisk citrusræbuk er et alvorligt skadedyr, der angriber en lang række danske landskabsplanter. De fleste skader opstår, fordi larverne gnaver i stammer og i rødder. Her gnaver de tunneller, der ødelægger vandtransporten i planterne og gør dem mere modtagelige for sygdomme. De voksne træbukke gør kun begrænset skade ved at æde af blade, bladstilke og bark. Overskrift

Anoplophora chinensis optræder på EU's liste over karantæneskadegørere.

Citrusræbukken stammer fra Østasien og er ved flere lejligheder indført til Europa med bonsaiplanter og japansk løn fra Kina. Det værste angreb i EU er sket i Lombardiet, Norditalien, hvor træbukken formentlig blev indført allerede i 1996, men først opdaget i 2000. Den har spredt sig til et område på over 100 km². Her forsøger man at udrydde den og undgå videre spredning. Den findes ind imellem ved importkontrollen.

Heller ikke Danmark er gået fri. I 2011 fandt en borger citrusræbuk i en lille ahorn på terrassen. Træbukken blev destrueret, og området undersøgt i de følgende 4 år, for at være sikker på at der ikke var flere fund. Der er grund til at være

på vagt, for det er meget svært at komme af med den, hvis den etablerer sig

Faktaboks: Værtsplanter for asiatisk citrusræbuk

især:

Ahorn	(<i>Acer</i> sp.)
Poppel	(<i>Populus</i> sp.)
Pil	(<i>Salix</i> sp.)
Platan	(<i>Platanus</i> sp.)

i mindre grad:

Avnbøg	(<i>Carpinus</i> sp.)
Bøg	(<i>Fagus</i> sp.)
El	(<i>Alnus</i> sp.)
Elm	(<i>Ulmus</i> sp.)
Birk	(<i>Betula</i> sp.)
Citrus	(<i>Citrus</i> sp.)
Hassel	(<i>Corylus</i> sp.)
Pære	(<i>Pyrus</i> sp.)
Cotoneaster	(<i>Cotoneaster</i> sp.)
Æble	(<i>Malus</i> sp.)
Hestekastanje	(<i>Aesculus hippocastanum</i>)
Lagerstroemia	(<i>Lagerstroemia</i> sp.)
Laurbærkirsebær mm.	(<i>Prunus</i> sp.)

De nævnte værtsplanter er omfattet af EU's hasteforanstaltninger mod indslæbning og spredning af citrusræbuk. EU fokuserer på de 17 mest almindelige værtsplanter, listen er dog reelt længere.

Hvordan ser den ud?

Den voksne citrusræbuk er en 2,5 cm – 3,5 cm lang bille, sort med hvide pletter. Følehornene er længere end kroppen og

består af sorte led med en blågrå base. Den blågrå farve ses også tydeligt på benene (Fig. 1).

Larven er benløs, creme-hvid og op til 4,5 cm lang, som fuldt udviklet før forpupning (Fig. 2).

Hvordan spredes den?

Langdistancespredning af citrusræbuk foregår typisk ved handel og transport med angrebne planter. Den voksne citrusræbuk flyver kun korte strækninger til de nærmeste værttræer.

Hvad er symptomerne på angreb?

De mest tydelige symptomer på angreb er 0,6 – 1,1 cm runde udgangshuller nederst på stammen lavet af den voksne nyklækkede træbuk (Fig. 3). Der kan findes gnavspåner i udgangshullerne og i små bunker ved foden af de angrebne træer. Mindre tydelige symptomer på angreb er tunneler i stammen og hængende visne blade, de skyldes en hæmmet vandtransport i planten. Der kan være spor efter gnav på yngre grene (Fig. 4) og kviste samt fugtige ar på barken efter æglægning.

Fig. 4: Spor efter gnav af citrusræbuk på grene af japansk løn.
Kilde: Jørgen Misser, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Symptomerne kan være vanskelige at se. De voksne træbukke lægger nemlig deres æg under barken på sunde træer. Efter klækning graver larven tunneler inde i de nedre dele af stammen og i rødder (Fig. 5).

Den forpupper sig inde i gangene, og det kan tage op til tre år afhængigt af klima og føde, før den voksne træbuk forlader træet gennem et rundt udgangshul (Fig. 3). For at kunne afsløre citrusræbukken på planteskoleplanter må man derfor ofte ødelægge stamme og rod ('destruktiv prøvetagning').

Fig. 5: Ved destruktiv prøvetagning kan der findes larver inde i stammen uden at angreb kan ses udenpå.
Kilde: Netherlands Plant Protection Service

Hvor findes citrusræbukken?

Asiatisk citrusræbuk trives bedst under varmere himmelstrøg og findes i Kina, Korea, Taiwan, Japan, Filippinerne, Indonesien, Malaysia, Myanmar, Vietnam og USA. I EU har der været udbrud i Italien, Frankrig og i Nederlandene. Citrusræbukken kan sandsynligvis også etablere sig i Danmark, hvor den blot vil have en længere udviklingstid.

Hvad kan du gøre?

- Vær på udkig efter citrusræbukke.
- Tjek stammen og rødderne for udgangshuller lige over og under jordoverfladen, se efter indsunken bark og andre tegn på angreb.
- Tjek dårlige værtplanter for angreb af citrusræbuk ved at flække roden/rodhalsen før planten smides ud.

Anmeldepligt – hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af asiatisk citrusræbuk, skal du kontakte Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Du kan anmelde et evt. fund på www.lfst.dk under "Anmeld fund af skadegørere", eller kontakt:

Ministeriet for Grøn Trepert

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Tlf: 33 95 80 00 | Planterogbiosikkerhed@fvst.dk